

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

19/5143

16. mars 2020

Tillegg til tildelingsbrev fra KMD til Norges forskningsråd – Satsing på planforskning under DEMOS – Føringer for 2. utlysning

Bakgrunn

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til sitt tildelingsbrev til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) datert 27. januar i år. Her omtales bl.a. forskningsinnsatsen på planfeltet der departementet i samråd med Forskningsrådet har besluttet å lyse ut midler fra 2020 under søknadstypen "Kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP)". Videre har partene vært enige om å dele utlysningen i to. Den første med en tildelt ramme på 27 mill. kr. og oppstart i år og den andre med en ramme på 25 mill. kr. og oppstart i 2021.

I ett tilleggsbrev til KMDs ordinære tildelingsbrev til Forskningsrådet i februar 2019 redegjorde departementet for bakgrunnen for den nye plansatsingen. Videre ble drøftingene og enighet med forskningsrådet om *søknadstype, utlysningstidspunkt, økonomi, varighet, innhold og tema* for utlysningen nærmere omtalt. Brevet gjorde avslutningsvis rede for *formål og tematiske føringer* for den første utlysningen under DEMOS vinter/vår 2019. Disse ble i sin tur lagt til grunn for Forskningsrådet sin utlysning i april 2019.

Prosess

I forberedelsene til den andre utlysningen har departementet og Forskningsrådet hatt en tett og god dialog om opplegget for denne. Det har vært en målsetting å ikke rokke grunnleggende ved rammene fra den første utlysningen. Hensikten har fortrinnsvis vært å oppdatere og, om nødvendig, presisere enkelte punkter i disse.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
PLAN

Saksbehandler
Espen Koksvik
22 24 58 22

KMD har gjennom en intern prosess jobbet fram føringer for den andre utlysningen. Departementet sendte over sitt forslag på e-post den 11. februar i år. Den 21. februar bekreftet forskningsrådet i en svar-mail at de reviderte føringene var gode og ville bli lagt til grunn for den forestående utlysningen del 2.

Formål og tematiske føringer for utlysningen del 2

Fra den første utlysningen er det foretatt noen språklige forbedringer, et par mindre tilføyelser og en liten redigering av avsnitt. Substansielt må dette kunne sies å være marginale endringer fra den første utlysningen. Departementet ber derfor om at det blir lagt følgende rammer for den andre utlysningen:

Utllysning 2020 - DEMOS Kompetanse- og samarbeidsprosjekt

Formål og tematiske føringer

Forskningen skal bidra til å utvikle det kunnskapsgrunnlaget som må ligge til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven, for å oppnå en bærekraftig samfunnsutvikling. Prosjekter som kan bidra til å belyse betydningen av de juridiske virkemidlene i plandelen av loven, er særlig etterspurt i denne utlysningen. Forskningen skal belyse og gi økt forståelse for hvordan ulike samfunnsinteresser, sektorlover og markedsmekanismer virker sammen og brytes mot hverandre, og påvirker den fysiske planleggingen. Effektivitet og gjennomføringskraft i planleggingen er essensielt. Forskningen skal bidra til kunnskap som kan brukes av politikere, forvaltningen og andre samfunnsaktører.

Forskningen skal videre bidra til å bygge sterke fagmiljøer og styrke forskerutdanningen med varig, bred og kvalitativ høy kompetanse. Den skal bygge videre på kunnskapen utviklet gjennom EVAPLAN-prosjektet som ble finansiert gjennom DEMOS, og annen aktuell planforskning. Det er et mål at forskningen skal bidra til å styrke utdanningstilbudene og institusjonene innenfor planfeltet og at relevante utdanningsinstitusjoner involveres.

Nedenfor er det angitt fire hovedtemaer og noen eksempler på kunnskapsbehov innenfor disse. Det åpnes for at søkere kan foreslå ytterligere undertemaer som er relevante innenfor bredden av planfeltet. Det er ingen rangering mellom hovedtemaene eller underpunktene under hovedtemaene.

Plan- og bygningsloven - utvikling og bruk av det juridiske mulighetsrommet i loven og behov for nye virkemidler

- Juridiske virkemidler knyttet til plannivåene, arealformål, hensynssoner, planbestemmelser og retningslinjer
- Samspillet mellom virkemidler på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå
- Forutsetninger for transformasjon og fortetting med kvalitet. Samspill mellom og utvikling av virkemidler
- Plan- og bygningsloven som samordningslov og forholdet til relevante sektorlover
- Digitaliseringens påvirkning av viktige hensyn i plan- og bygningsloven og lovens påvirkning på mulighetene for digitalisering av planleggingen.

Plan og marked - effektivitet og gjennomføringskraft i planleggingen

- Samspill mellom kommune og marked, næringsliv, eierinteresser og ulike samfunnsinteresser
- Forholdet mellom samfunnsplanleggingen, den fysiske planleggingen og den økonomiske planleggingen - konsekvenser på kort og lang sikt
- Samspill mellom kommunen og ulike aktører - betydningen av forhandlings- og avtalebaserte prosesser
- Betydningen av geodata, eiendomsinformasjon og digitale verktøy i planleggingen.

FNs bærekraftsmål - planleggingens rolle i å bidra til oppfølging av relevante mål

- Hvordan miljø- og klimamessige, økonomiske og sosiale hensyn kan vektlegges og forenes
- Innovative måter å implementere bærekraftsmålene på gjennom planlegging
- Kunnskapsgrunnlagets betydning for indikatorutvikling og måloppnåelse

Planleggingens kompetansegrunnlag - forhold som påvirker samfunns- og arealplanleggingen og krav til kompetanse hos ulike aktører

- Kompetanse- og kapasitetssituasjonen i offentlig sektor og i privat sektor, innen planlegging, kart og geodata
- Utvikling av relevant offentlig kompetanse i planlegging gjennom innovasjon, eksterne aktører eller samarbeidsordninger
- Digitaliseringens og automatiseringens betydning for kompetanseutvikling innen plan- og geodatafeltet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ser fram til et løpende og konstruktivt samarbeid med Forskningsrådet og de institusjonene som tildeles midler til forskning på dette feltet de kommende årene.

Med hilsen

Grete H. Haugdal (e.f.)
kontorsjef

Espen Koksvik
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer